

(2001/C 187 E/184)

SCHRIFTELIJKE VRAAG P-0069/01
van Alexander de Roo (Verts/ALE) aan de Commissie

(18 januari 2001)

Betref: Verenigbaarheid van collectieve overeenkomsten tussen producenten over de kosten van recycling van elektrische en elektronische apparatuur en afgedankte auto's met de Europese mededingingsregels

In haar voorstel betreffende een richtlijn voor afgedankte elektrische en elektronische apparatuur van 13 juni 2000 (COM(2000) 347 (1)) verplicht de Commissie producenten en importeurs om een systeem op te zetten voor het recyclen van elektrische en elektronische apparatuur en hiervoor ook de volledige kosten te dragen.

De ontwerprichtlijn spreekt zich niet uit over de manier waarop de financiering van het systeem georganiseerd gaat worden. De keuze is voor een systeem waarbij de recyclingkosten uit een gemeenschappelijk fonds komen (een collectief systeem) of een systeem op individuele basis waarbij de producenten alleen de kosten dragen voor de recycling van de eigen apparatuur. Het collectieve systeem biedt individuele bedrijven geen financiële prikkels om (via eco-design of een slimme organisatie) de kosten van terugname te minimaliseren. Het individuele systeem biedt die financiële prikkels wel en valt daarom uit economisch en milieuoepzicht te prefereren.

Tot op heden is Nederland het enige land waar dergelijke collectieve systemen bestaan. Zowel voor de recycling van elektrische en elektronische apparatuur als voor de recycling van afgedankte auto's betaalt de consument een uniforme bijdrage per product. De Nederlandse mededingingsautoriteit onderzoekt op dit moment of het systeem voor elektrische en elektronische apparatuur wel verenigbaar is met de mededingingsregels. Immers: binnen het collectieve systeem maken bedrijven onderling afspraken over een deel van de prijs. Prijsafspraken zijn in principe verboden. In het verleden heeft de Duitse federale kartelautoriteit de zogenaamde „visible fee” dan ook verboden met de argumentatie dat het hier om een normale kostenfactor gaat en dat afspraken hierover derhalve verboden prijsafspraken zijn. Het is de verwachting dat binnenkort ook de Nederlandse kartelautoriteit negatief over dit collectieve systeem zal oordelen. Hoewel beide kartelautoriteiten nauw samenwerken met het DG mededinging van de Europese Commissie heeft deze zelf over de verenigbaarheid van de Nederlandse collectieve systemen met de Europese mededingingsregels nog geen uitspraak gedaan.

Is de Commissie met mij van mening dat de Nederlandse collectieve systemen voor het financieren van de recycling van elektrische en elektronische apparatuur en voor afgedankte auto's onverenigbaar zijn met de Europese mededingingsregels?

(1) PB C 365 E van 19.12.2000, blz. 184.

Antwoord van de heer Monti namens de Commissie

(20 februari 2001)

Het nastreven van milieudoelstellingen, zoals met het voorstel voor een richtlijn betreffende afgedankte elektrische en elektronische apparatuur wordt beoogd dat door het geachte parlementslid wordt genoemd, leidt dikwijls tot nieuwe economische activiteiten en markten. Het mededingingsbeleid van de Gemeenschap is er vooral op gericht ervoor te zorgen dat deze markten open blijven en dat concurrentie kan plaatsvinden. Meer concreet tracht de Commissie te waarborgen dat ondernemingen met milieuverplichtingen een reële keuzemogelijkheid hebben tussen alternatieve methoden om aan deze verplichtingen te voldoen, zodat de prijs die door de consumenten wordt betaald niet overdreven hoog is. Meer specifieke beginselen voor de beoordeling van horizontale samenwerkingsovereenkomsten op milieugebied zijn recentelijk opgenomen in de mededeling van de Commissie „Richtsnoeren inzake de toepasselijkheid van artikel 81 op horizontale samenwerkingsovereenkomsten” (1). Benadrukt moet worden dat de Europese mededingingsregels alleen van toepassing zijn op mededingingsbeperkingen die de handel tussen de lidstaten nadelig kunnen beïnvloeden. In de praktijk moet dit vraagstuk per geval worden onderzocht.

Ten aanzien van de twee Nederlandse collectieve systemen die door het geachte parlementslid worden genoemd, is het systeem inzake elektrische en elektronische apparatuur slechts bij de Nederlandse mededingingsautoriteit aangemeld; de Commissie onderzoekt deze zaak derhalve niet. De Nederlandse mededingingsautoriteit is bevoegd om artikel 81, lid 1 en artikel 82 (ex artikelen 85 en 86) van het EG-

Verdrag toe te passen. Wat het verwerkingssysteem voor afgedankte auto's betreft hebben zowel de Nederlandse mededingingsautoriteit als de Commissie een aanmelding ter zake ontvangen, welke momenteel wordt onderzocht. Bij haar onderzoek van deze aanmelding past de Commissie de bovengenoemde beginselen toe. Aangezien het onderzoek van de Commissie in deze zaak nog niet voltooid is kan niet op het resultaat ervan worden vooruitgelopen. De Commissie zal het geachte parlementslid onverwijld op de hoogte stellen wanneer het onderzoek in deze zaak voltooid is.

(¹) PB C 3 van 6.1.2001.